

**November 2020**

Prvič objavljeno kot osnutek za razpravo junija 2020

# PROSTOVOLJSTVO NA DOGODKIH

**PRAKTIČNI PRIROČNIK**



Centre for European Volunteering



Evropa za  
državljanе



## Prostovoljstvo na dogodkih - Praktični priročnik

**Note:** Text translated thanks to the support of CEV member, Slovenska filantropija.



You can read the full ToolKit in English clicking here:

[Volunteering in Events - ToolKit](#)

# Uvod

Komu je namenjen ta Praktični priročnik?



**Državnim organom, ki so pristojni za izdajanje dovoljenj za dogodke, ki vključujejo prostovolje.**



**Organizatorjem dogodkov, pri katerih bodo sodelovali prostovoljci.**

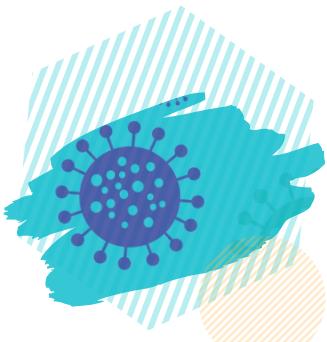


**Subjektom, ki so vključeni v izbiranje, usposabljanje in mentoriranje prostovoljcev na dogodkih.**



**Posameznikom, ki razmišljajo, da bi kot prostovoljci sodelovali pri kakem dogodku.**

Kako vam bo ta priročnik koristil?



Epidemija covid-19 je z mnogih vidikov posegla v naša življenja, med drugim so morali organizatorji odpovedati in preložiti veliko dogodkov, pri katerih bi bili vključeni tudi prostovoljci. Vendar bomo v prihodnosti državljeni spet lahko kot prostovoljci sodelovali med seboj pri organizaciji in izvedbi dogodkov z različnih področij in v najrazličnejše namene.

**V tem praktičnem priročniku želimo:**



Prikazati trenutno obdobje okrevanja po krizi covid-19 v Evropi in



predlagati dolgoročnejši načrt, kako nuditi dobre priložnosti za prostovoljstvo na dogodkih.



Spričo zelo različnih pravnih okvirov prostovoljstva pa tudi velikih kulturnih razlik in različnih tradicij prostovoljstva v Evropi v tem praktičnem priročniku ne dajemo konkretnih odgovorov in rešitev, ampak želimo z njim spodbuditi k razmišljanju o različnih vidikih prostovoljstva na dogodkih. Vsi vpleteni bodo bolje seznanjeni laže sprejemali prave odločitve in tako bo prostovoljstvo na dogodkih postalo še bolj kakovostno, brez izkoriščanja in pomanjkljivosti, v dobro posameznikov, dogodka in širše skupnosti.

## Ta praktični priročnik:

- 1** Smo sestavili na podlagi izjav o strateških dokumentih Evropskega prostovoljskega centra Prostovoljstvo na velikih športnih dogodkih (Volunteering in Big Sports Events) (2016) in Prostovoljstvo na glasbenih festivalih in koncertih (Volunteering in Music Festivals & Concerts) (2017) (Priloga 1);
- 2** Podaja usmeritve, kako spodbudimo in mentoriramo prostovoljce na dogodkih in jih navdušimo, da bodo prostovoljsko delali še naprej, ob drugih priložnostih, in tistim, ki to želijo, omogočimo prostovoljsko delo na daljši rok;
- 3** Ponazorji, kako spodbujamo solidarnost kot eno temeljnih načel prostovoljstva, zaradi česar ji v tem priročniku namenjamo posebno pozornost.

Pričujočemu uvodu sledijo:

### **1 Solidarnost**

Poudarek na solidarnostnem vidiku prostovoljstva in razlikami med prostovoljci in zaposlenimi.

### **2 Prostovoljci**

Pregled množičnosti in modelov vključevanja prostovoljcev v dogodke po Evropi.

### **3 Vprašanja**

Vrsta vprašanj bralca spodbudi, da razmisli sam pri sebi ali se posvetuje z drugimi.

Bralci tega priročnika boste, **bolje informirani, laže sprejeli odločitev**, ali naj:

- |  |   |  |   |
|--|---|--|---|
|  Izdate potrebna dovoljenja za dogodek, katerega organizatorji se zanašajo na prostovoljce. |  Organizirate dogodek, pri izvedbi katerega računate na sodelovanje prostovoljcev. |  Prevzamete odgovornost za izbiranje, usposabljanje in mentoriranje prostovoljcev na nekem dogodku. |  Sodelujete na nekem dogodku kot prostovoljec. |
|--|---|--|---|

Vprašanja v razmislek so razdeljena na štiri poglavja, ki obravnavajo:

- 1** Dovoljenja, pridobivanje in mentoriranje prostovoljcev.
- 2** Zavedanje o pomenu prostovoljcev na dogodkih.
- 3** Potrjevanje spremnosti in kompetenc, pridobljenih med prostovoljskim delom na dogodkih.
- 4** Priložnosti za prihodnje prostovoljsko delo tudi po dogodku.

Na koncu priročnika navajamo nekaj primerov dobre prakse, predloge dokumentov in zgleda programov za prostovoljstvo na dogodkih, zbrane iz vse Evrope.

# 1. Prostovoljstvo in solidarnost



## SOLIDARNOST:

To je dejanje, ki ga storimo **za zaščito pravic soljudi**, ne da bi v zameno pričakovali kakšno korist.

Je izraz **podpore soljudem**, še posebej tistim, ki imajo v življenju manj sreče od nas.

Pomeni, da pomagamo soljudem tako, da se zavzamemo zanje, ustno ali pisno, ali storimo drugo dejanje ali izvajamo aktivnost v splošno dobro, ne da bi pri tem mislili na osebno korist ali hoteli priskrbeti korist drugim.

Kadar ravnamo solidarno, kažemo, da so te vrednote skladne z našimi lastnimi vrednotami, in izražamo spoštovanje do pravic drugih in tako s svojim zgledom zagovarjamо pozitivne spremembe.



### Prostovoljstvo je eden najjasnejših izrazov solidarnosti

Kdor dela kot prostovoljec, počne to v dobro drugih, ne da bi pričakoval osebno korist. Z izražanjem solidarnosti skozi prostovoljstvo krepimo socialno vključenost, podpiramo aktivno državljanstvo in socialno zavest in promoviramo skupno odgovornost in evropske vrednote.

## PROSTOVOLJSTVO:



### Prispeva

K evropskemu socialnemu modelu, miru, varnosti in blaginji.



### Nudi

Okvir za alternativno izražanje kot alternativo skrajnim in populističnim pogledom in dejanjem in lahko prispeva k preprečevanju slednjih.



### Preprečuje

Sovražni govor, spodbuja vključenost in strpnost in omogoča državljanom, da neposredno dejavno sodelujejo pri razvoju Evrope, kakršno si želijo.

**Prostovoljske organizacije** povezujejo posameznike prostovoljce in prostovoljske kolektive v njihovih prizadevanjih za promoviranje in varstvo evropskih pravic in vrednot v evropskem duhu in lokalne in nacionalne strategije prostovoljske politike z okviri evropske politike.

Državljanom moramo ponuditi privlačne, smiselne in raznolike priložnosti za sodelovanje, s katerimi krepimo integriteto in vrednote prostovoljstva in njegov pomen tako za družbo kot celoto kot za same prostovoljce. Vsi vpleteni morajo poskrbeti, da bo tudi na dogodkih glavni razlog prostovoljstva solidarnost. Bistveno je jasno in primerno razlikovanje med prostovoljci in zaposlenimi, ki sodelujejo pri pripravi, izvedbi in spremljanju dogodkov.

Angažiranje prostovoljcev na dogodkih včasih zahteva usposabljanje in različne stopnje zavezanosti in zato gre tudi podpora in nadzor na različnih ravneh in z različnimi pristopi. Koristno je vedeti, **kako dolgo** bo prostovoljec opravljal prostovoljsko delo.



**Prostovoljci na dolgi rok:** so vključeni v dolgoročni načrt dogodka, pogosto za več mesecev ali celo let. Navadno gre za pogoste lokalne dogodke, kot so recimo lokalne kulturne, umetniške in športne prireditve, včasih pa tudi večje dogodke z gosti in obiskovalci iz tujine.

**Prostovoljci na krajši rok:** opravljajo dela za organizacijo krajiš čas, recimo med trajanjem dogodka, kar pa se včasih lahko raztegne tudi na več tednov.

**Enodnevni prostovoljci** opravljajo dela za organizacijo bolj poredko, navadno na eno ali večdnevnih dogodkih, po principu rotacije.

Razlike med zaposlenimi in prostovoljci:

## ZAPOSLENI

- Pričakuje plačilo za svoj čas in delo.
- Ima pogodbo o zaposlitvi.
- Delovni čas lahko določi organizacija.
- Ima pravico do nadomestila za bolniško odsotnost in do plačanega letnega dopusta in praznikov.
- Obvezna je pogodba o zaposlitvi.

## PROSTOVOLJEC

- Za svoj čas in delo ne pričakuje plačila.
- Ne zavezuje ga pogodba o zaposlitvi.
- O delovnem času se prostovoljec in organizacija dogovorita skupaj.
- Nima pravice do nadomestila za bolniško odsotnost in do plačanega letnega dopusta in praznikov.
- Ne potrebuje pogodbe o zaposlitvi.

Povzeto po priročniku Volunteer Management Toolkit: A resource for arts organisations (2014)

## Vključajoč pristop k prostovoljstvu na dogodkih

Organizatorji dogodkov in tisti, ki izbirajo prostovoljce, lahko z nekaj ukrepi vsakomur dajo priložnost, da postane prostovoljec na dogodku.

1

Pri načrtovanju dogodka si izrecno zadajmo cilj, da **vključimo prostovoljce iz prikrajšanih skupin**. Po najboljših močeh se potrudimo, da je priložnost, da sodeluje na dogodku kot prostovoljec, dana vsakomur, ne glede na njegovo preteklost, zdravstveno stanje, okolje ali razmere.

2

Posrbimo, da bodo ljudje **izvedeli**, da iščemo prostovoljce na dogodku. Informacije o prostih prostovoljskih nalogah recimo posredujmo organizacijam, ki delajo s prikrajšanimi skupinami, in da jih objavimo na spletu v dostopnih formatih.

3

Izogibajmo se predsodkom. Vsakdo lahko nekaj prispeva, **ne sodimo pristransko** o sposobnostih določenih družbenih skupin ali posameznikov.

4

Bodimo pozorni, da sodelovanja prostovoljev **ne bi onemogočile infrastrukturne ovire** ali ovire na poti na mesto uvajanja, usposabljanja in prostovoljskega dela.

5

Pri oblikovanju nabora nalog in del za prostovoljce **upoštevajmo različne spretnosti, kompetence in osebne situacije** prostovoljev. Oblikujmo prostovoljske naloge in aktivnosti, ki so primerne za ljudi iz različnih skupin, kot so osebe s posebnimi potrebami in omejitvami, tisti, ki živijo na odročnih območjih itd.

6

**Mentorje prostovoljev usposobimo za ravnanje s prostovoljci iz različnih skupin.** Organizatorji dogodkov morajo ustvariti okolje, v katerem bodo skupaj delovali prostovoljci iz različnih družbenih, kulturnih in verskih okolij.

7

Pri usposabljanju, mentoriranju in spremljanju prostovoljev upoštevajmo, da **nekateri prostovoljci morda potrebujejo več pomoči**, da uspešno opravijo svoje prostovoljsko delo.

8

**Zagovarjajmo in podpirajmo** prizadevanja, da bodo organizacije, ki so vključene v prostovoljstvo na dogodkih, ustrezeno financirane in imele zagotovljene ustrezne vire za to, da bo priložnost prostovoljskega dela dana vsem, ob spoštovanju etičnih načel in smernic o kakovosti za učinkovite aktivnosti z dodano vrednostjo, ki temeljijo na potrebah in prostovoljnem delu.

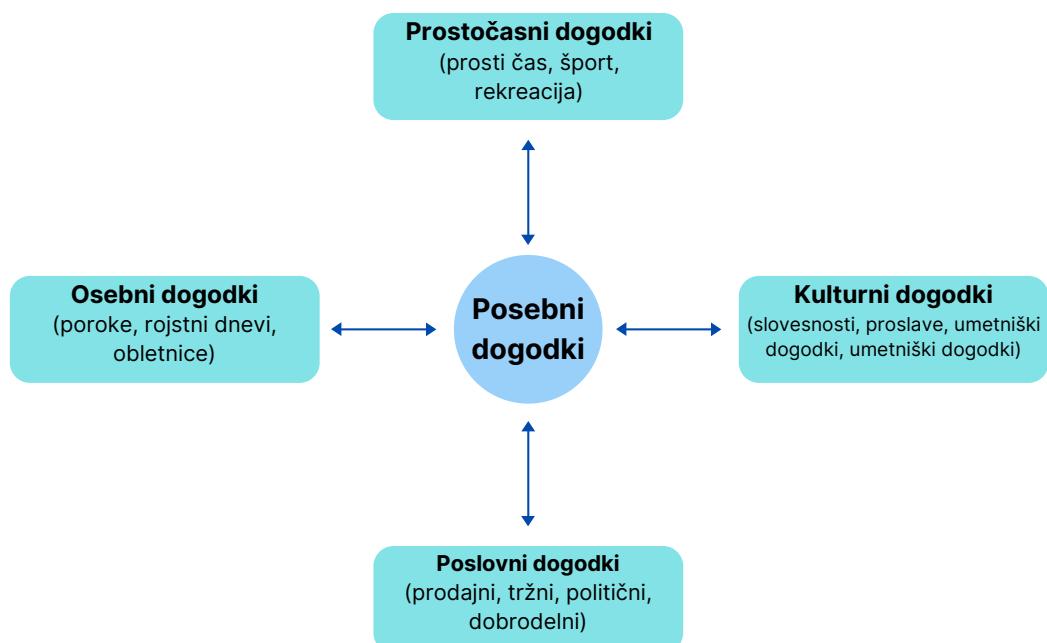
## 2. Značilnosti in metodologija prostovoljstva na dogodkih z znanstvenega vidika

Mentoriranje prostovoljcev na dogodkih postaja vse pomembnejše raziskovalno področje in ta specializacija je zadela na bogato žilico raziskav o mentoriranju prostovoljcev, obstajajo pa pomembne razlike med mentoriranjem prostovoljcev na dogodkih in mentoriranjem običajnih prostovoljcev. Glede na to, da je večina dogodkov bolj ali manj odvisna od prostovoljskega dela (Elstad, 2003), številni organizatorji dogodkov porabijo precejšnja sredstva za angažiranje prostovoljcev. Ta pojav ni nov – raziskava, opravljena v Veliki Britaniji pred več kot dvajsetimi leti, je pokazala, da so pri 76 % zajetih dogodkov sodelovali prostovoljci (Rolfe, 1992; C. Ryan & Bates, 1995).

Da bi organizatorji dogodkov našli prostovoljce za kratkotrajne dogodke in jih zadržale, morajo razumeti načela mentoriranja prostovoljcev na prireditvah. Kljub vse večjemu raziskovalnemu zanimanju za prostovoljce na dogodkih pa še ni bila opravljena sistematična študija mentoriranja prostovoljcev na dogodkih, ki bi podala celovit pregled stanja v Evropi.

Študije dogodkov predstavljajo porajajoče se akademsko področje (Skirstad & Hanstad, 2013), ki zajema študije dogodkov širokega spektra, od lokalnih in regionalnih prireditvev do prestižnih dogodkov in »mega dogodkov«; in pri skoraj vseh sodelujejo prostovoljci. »Mega dogodek« je opredeljen kot »kratkotrajen dogodek dolgotrajne vrednosti« (Roche, 1994, str. 1). Ta opis poudarja ekonomske kakor tudi politične, socialne in kulturne motive, zaradi katerih mesta in države kandidirajo za gostitelje odmevnih prireditiv, kot so športna svetovna prvenstva in Olimpijske igre. Roche (2000) takšna dogajanja opiše tudi kot »velike dogodke, ki so napeti, pritegnejo množice in so mednarodno pomembni,« s čimer poudari vlogo, ki jo dogodek lahko igra pri razvoju in promociji prizorišč. Po Getzu (2008) dogodki predstavljajo pomembno spodbudo za razvojne in tržne načrte večine prizorišč.

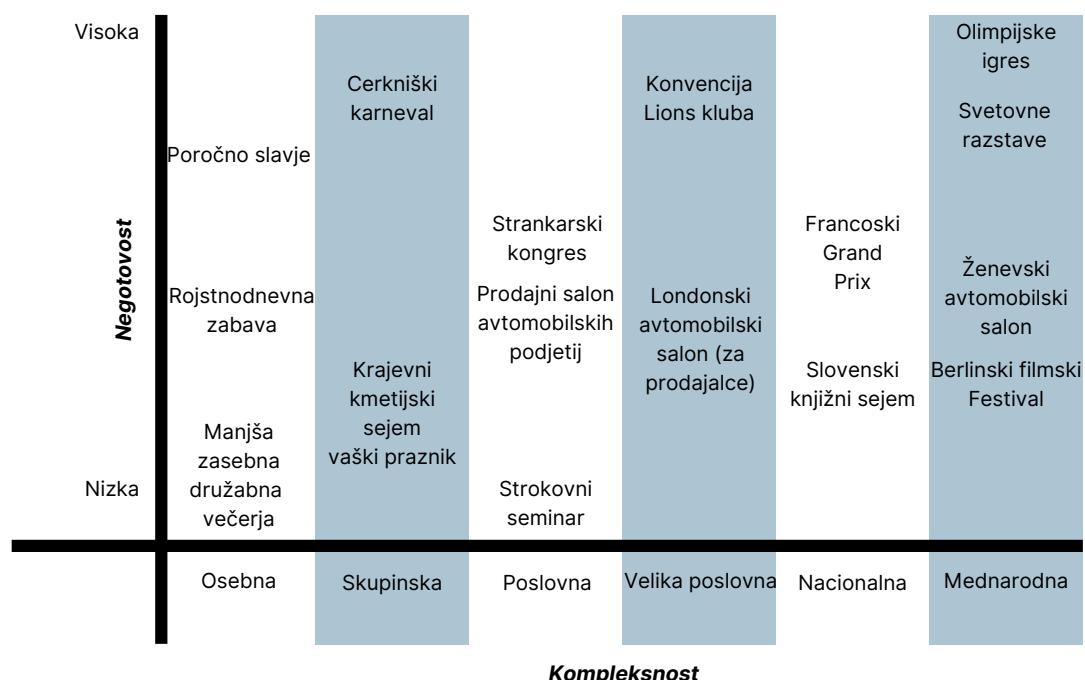
Če pogledamo različne vrste posebnih dogodkov - osebne, prostočasne, kulturne in poslovne -, prepoznamo njihove skupne značilnosti. Na sliki spodaj so ponazorjene štiri vrste dogodkov različne velikosti in kompleksnosti, od preprostih in majhnih, do ogromnih, kompleksnih in mednarodnih, kakršne so recimo



Anton Shone and Bryn Parry, (2004). Successful Event Management: A Practical Handbook

Olimpijske igre (Anton Shone in Bryn Parry, 2004). Avtorja predlagata tipologijo za razumevanje relativne stopnje kompleksnosti dogodka, ki upošteva tudi negotovost. Pri organizaciji Olimpijskih iger na primer je negotovost glede stroškov, časovnice in tehničnih potreb veliko večja kot pri kakem strokovnem seminarju in krajevni kulturni proslavi.

Shone in Parry kompleksnost ponazorita tudi v obliki diagrama, na katerem ta sega od individualne do multinacionalne. Ta tipologija omogoča klasifikacijo dogodkov, s katero ocenimo primerjalno zahtevnost nekega dogodka za organizatorje in izvajalce.



Shone, A. and Parry, B. (2004) Successful event management. London: Thomson page:5

Tudi kadar je neki dogodek preprost, je lahko število ljudi zelo kompleksno. Priredimo lahko večerjo z osem do deset povabljenimi ali buffet za 40 do 50 ljudi, vendar se potem lahko soočimo z različnimi težavami, recimo, premalo prostora, pohištva, pribora, ljudi, ki bi pomagali, ipd. Za izvedbo dogodka, pa naj gre za proslavo ob krajevnem prazniku ali množičen mladinski tabor, so potrebni usposobljeni zaposleni in prostovoljci, strokovne organizacije in strokovno znanje.

Na številnih velikih dogodkih prostovoljci pomagajo pri organizaciji in izvedbi. Posebni dogodki in festivali so vse bolj odvisni od prostovoljcev; ti dogodki ne bi uspeli brez predanosti in prispevka sodelujočih prostovoljcev (Baum, Lockstone 2007). Krajevne in pokrajinske dogodke tamkajšnje lokalno območje lahko izkoristi za, recimo, promocijo prepoznavnosti in identitete mesta, da privabi nove prebivalce, naložbe in poslovne priložnosti in da se povečajo prihodki od turizma. Veliki dogodki običajno koristijo lokalni skupnosti. Čeprav na prvi pogled to morda ni očitno, lahko trdimo, da prostovoljci s tem, ko prispevajo k uspehu dogodka, prispevajo tudi k splošnemu dobremu v duhu solidarnosti s prebivalci območja, kjer dogodek poteka ali za katerega je organiziran, saj bodo imeli korist od boljših gospodarskih razmer.

Gordan in Erkt v članku Improving Volunteer Scheduling for the Edmonton Folk Festival ugotavljata, da je na velikih dogodkih časovni razpored prostovoljcev najpomembnejši vidik, s katerim poskrbimo, da se bodo prostovoljci vračali vsako leto, saj je, kot pravita, »ob dobrri organizaciji lahko prostovoljčeva izkušnja še veliko

lepša«. V nadaljevanju poudarita, kako pomembno je, da organizatorji posebnih dogodkov in festivalov razumejo prostovoljstvo, kolikor se nanaša na dogodke, in se zavedajo, da morajo, če želijo uspešno izvesti tak dogodek oziroma festival, pritegniti, prepoznati in ustrezno razporediti prostovoljce.

Na Olimpijskih igrah kot mega dogodku vsakokrat angažirajo na tisoče prostovoljcev. Ta mega dogodek je odličen zgled drugim dogodkom, saj pokaže, kako pomembni so prostovoljci za uspeh vsake Olimpijade. Pred vsakimi Olimpijskimi igrami mesto gostitelj v planiranje vključi načrte, kako bodo privabili, prepoznavali, angažirali in motivirali prostovoljce, da bodo vključili pravo število prostovoljcev, kar se pokaže v uspehu Olimpijade (LOCOG, 2012). Drug tak veliki dogodek je Svetovno prvenstvo v nogometu, ki je zelo podobno Olimpijskim igram – zahteva ogromno prostovoljcev in zato vrhunsko organizacijo (Moragas in sod., 2000). Znano je, da prostovoljci, ki sodelujejo na teh mega dogodkih, ob naslednji izvedbi dogodka potujejo na novo prizorišče, da bi spet sodelovali kot prostovoljci. To predstavlja ogromno prednost za organizacijo mega dogodka in za prostovoljca, saj se organizatorjilahko zanašajo na prostovoljce, ki imajo izkušnje iz preteklih izvedb. Prostovoljec pa lahko potuje v drugo državo in se udeleži dogodka, ki je njegova velika strast (LOCOG, 2012). Ker pa je finančnih sredstev za te prostovoljce premalo, se teže vključujejo prostovoljci iz prikrajšanih skupin, okolij in razmer.

Prostovoljstvo koristi dogodkom, saj prostovoljci lahko polepšajo izkušnjo dogodka v očeh udeležencev. To ne pomeni, da prostovoljci nadomestijo plačano osebje. Vendar pa lahko, recimo, dogodek obiskovalca še bolj navduši zaradi strasti, zanimanja in zavzetosti prostovoljcev (Holmes & Smith, 2009), razne spremnosti, kompetence in posebne izkušnje prostovoljcev lahko še izboljšajo festival ali dogodek (Nichols & Ojala, 2009). Prostovoljstvo na prireditvah lahko prispeva, je potrebno prostovoljce k lokalni socialni in skupnostni vključenosti. Da bi razumeli motive, pričakovanja in zadovoljstvo prostovoljcev, prostovoljce na dogodkih razločiti glede na to, kako sodelujejo (Kim in Cuskelly, 2017). Eden od koristnih kriterijev je trajanje prostovoljskega dela. Najpogosteje ga opišemo z izrazi prostovoljec na dolgi rok, prostovoljec na kraji rok in občasni prostovoljec (Connors, 2011). Prostovoljci na dolgi rok za organizacijo opravljajo redno ponavljajoča se dela skozi daljše nedoločeno časovno obdobje, prostovoljci na kratki rok pa v omejenem časovnem obdobju. Da bi privabili občasne prostovoljce, morajo organizatorji dogodkov včasih uporabiti drugačne kadrovske strategije (izbiranje, preverjanje, nadzor, usposabljanje, prepoznavanje in vrednotenje dela) kot pri mentoriranju prostovoljcev, ki imajo stalne zadolžitve ali zadolžitve na daljši rok. (Macduff, 1999).

Ljudje se javijo za prostovoljca na nekem dogodku iz različnih razlogov. Smith (2016) pri motivaciji razlikuje:

- Takošnje pozitivne čustvene in kognitivne učinke in
- trajnejši občutek sreče in dobrega počutja.

Bradburn je zbral podatke, ki kažejo, da imata sreča in psihološko dobro počutje (zadovoljstvo v življenju) tako pozitiven kot negativen vidik – pozitivna in negativna čustva -, ki sta neodvisna drug od drugega. Njegova raziskava je pokazala, da je »pozitivni vpliv povezan s socialno vključenostjo in novimi in raznolikimi izkušnjami.« Zastavi se vprašanje: »Ali prostovoljstvo vpliva na dobro počutje, srečo in zadovoljstvo v življenju?« Moon in Moon (2009) sta v študentski populaciji v Južni Koreji primerjala prostovoljce in tiste, ki niso delali kot prostovoljci. Rezultati so pokazali, da so študentje prostovoljci veliko bolj samozavestni in zadovoljni v življenju kot tisti, ki niso prostovoljci. Tudi znanstvenika Ching in Lee (2005) sta ugotovila, da prostovoljstvo močno prispeva k zadovoljstvu v življenju. Pri tem ni pomembno, kako pogosto nekdo dela kot prostovoljec, ampak da ima pozitiven odnos do prostovoljskih aktivnosti (Smith, Stebbins, Grotz, 2016). Dve španski študiji (Ahmed Mohamed in sod., 2015) in (Hidalgo, Moreno Jimenez in Quinonero, 2013) sta pokazali, da prostovoljsko delo za združenja lahko prispeva k zadovoljstvu v življenju, še posebej, če prostovoljec sam izbere področje dela. Znanstveniki so skoraj soglasni, da se morajo mentorji prostovoljcev in zaposleni v organizacijah civilne družbe bolj zavedati takojšnjih in trajnejših pozitivnih kognitivnih in čustvenih učinkov, ki jih prinaša prostovoljstvo, in prostovoljce o njih ozaveščati.

Pri motivaciji ljudi za prostovoljsko delo na dogodkih prepoznamo štiri vidike:

- 1** **Vrednote** - Ljudje verjamejo v nekaj in se želijo vključiti, da bi to podprli.
- 2** **Druženje** - Veselijo se novih prijateljstev in prostovoljstvo jim predstavlja aktivnost v prostem času.
- 3** **Osebni razvoj** - Prostovoljci želijo pridobiti spremnosti, ki jim bodo pomagale pri karieri, in razširiti mrežo znanstev.
- 4** **Samospoštovanje** - Prostovoljcem ta izkušnja okrepi ego in občutek opolnomočenosti in poveča samozavest.

**Boljše razumevanje motivacije prostovoljcev na dogodkih je eden od ciljev nedavne raziskave** o angažiraju in mentoriranju prostovoljcev na Svetovni razstavi v Milenu leta 2015 in drugih dogodkih, kot so Olimpijske igre v Londonu 2012, zimske Olimpijske igre v Torinu, Veliki jubilej krščanstva v Rimu 2000, Bolonjski festival, Evropska prestolnica kulture Mantova in različni glasbeni festivali in koncerti v Londonu. Ta raziskava tako predstavlja bogat vir podatkov in informacij o trendih in kazalnikih uspešnosti v Evropi.<sup>1</sup>

Med prostovoljci na Svetovni razstavi v Milenu jih je velika večina (85,5 %) takrat prvič prostovoljsko delala na kakem dogodku in le 14,5 % jih je že imelo tako izkušnjo. Poleg tega jih 45 % nikoli ni prostovoljsko delalo neprekinjeno daljši čas, med preostalimi 55 % pa jih je v taki obliki prostovoljsko delalo 25%, medtem ko jih je 30 % tako delalo v preteklosti, a so odnehali. Na podlagi teh podatkov so v raziskavi opredelili dve kategoriji: izkušeni prostovoljci (ki so že prej delali kot prostovoljci) - 59 % in novinci (ki so v svet prostovoljstva vstopili prek izkušnje na Svetovni razstavi) - 41 %.

Zbrani podatki kažejo tudi, da bi ogromna večina prostovoljcev (96,5%) s Svetovne razstave rada prostovoljsko delala tudi v prihodnje. Izkušeni prostovoljci so potrdili, da si želijo še naprej prostovoljsko delati neprekinjeno daljši čas ali v drugi obliki in da se bodo pozanimali pri združenjih in prostovoljskih centrih ter po drugih komunikacijskih poteh. Novinci so se bolj odločali za občasno obliko in iskanje na spletnih straneh združenj, dokler se ne pokaže prava priložnost. Tiste, ki so odgovorili, da ne nameravajo več delati kot prostovoljci, je najbolj motilo, da bi morali posvetiti preveč časa usposabljanju za prostovoljska dela, še posebej tista, ki zahtevajo, da se obvezujejo na daljši rok.

Nekateri anketiranci so poudarili, da so se prijavili za prostovoljca le zato, ker je Svetovna razstava izjemn dogodek in ker je organizator pripravil veliko kampanjo iskanja prostovoljcev. Med razlogi, zakaj ne bodo več prostovoljci, so pogosto navedli, to, da njihovo prostovoljsko delo v družbi ni bilo dovolj cenjeno. Z vidika prostovoljskih aktivnostih po izkušnji na Svetovni razstavi raziskava razlikuje med večstranskimi prostovoljci – prostovoljci, ki so se lotili nove prostovoljske aktivnosti, drugačne od prejšnjih in ki ni povezana z velikimi dogodki – in ti so imeli prej za sabo že najmanj eno prostovoljsko izkušnjo (21%) in prostovoljci, ki iščejo novo prostovoljsko aktivnost, a je še niso našli – povedali so, da si po Svetovni razstavi želijo še naprej delati kot prostovoljci, vendar še iščejo pravo priložnost (9,48%). Med njimi je 50 % mladih, starih med 18 in 23 let.

<sup>1</sup> "VOLONTARIATO POST-MODERNO Da Expo Milano 2015 alle nuove forme di impegno sociale è stata condotta" da CSV Milano e CSV net insieme a Università di Pisa, Università di Verona, Università Cattolica Milano e coordinata dal prof. Maurizio Ambrosini (Università degli Studi di Milano) (2016).

Na podlagi teh rezultatov in celotne izkušnje EXPO je Marta Moroni<sup>2</sup> sestavila deset zapovedi, kako najbolje udejanimo prostovoljstvo na dogodkih:

- 1** Ko določamo cilj dogodka, upoštevajmo, da bodo vključeni tudi prostovoljci in jim bomo nudili pomoč, tako da bodo kandidati jasno vedeli, kako je program prostovoljstva vpet v organizacijsko »mašinerijo« celotnega dogodka, in se bodo kasneje kot prostovoljci laže znašli.
- 2** Mentoriranje velikega števila kandidatov in prostovoljcev terja skrbno organizacijo: načrtovanje, izvajanje, zbiranje informacij, sprotno vrednotenje dela in nenehno prilagajanje.
- 3** Pravila sodelovanja in posebnih prostovoljskih aktivnosti naj bodo čim bolj jasna, da bodo prostovoljci vedeli, kaj lahko pričakujejo.
- 4** Prijavnico za prostovoljca moramo zasnovati tako, da naenkrat zberemo vso dokumentacijo, potrebno za mentoriranje.
- 5** Vedno imejmo v mislih, da deset tisoč prostovoljcev pomeni 10.000 osebnosti in jih je zato treba spremljati.
- 6** Ljudje se radi »pogovarjam« in nova znanstva zelo polepšajo prostovoljsko izkušnjo.
- 7** Izjemno pomembno je usposabljanje prostovoljcev. Razložiti moramo splošni pomen dogodka in smisel prostovoljstva in tudi čim bolj podrobno opisati organizacijo – prostovoljci bodo sproščeni, če bodo natančno vedeli, kako bodo stvari tekle.
- 8** Na velikih dogodkih sodeluje veliko med seboj zelo različnih prostovoljcev in pogosto je to njihova prva takšna izkušnja, zato potrebujejo izkušenega vodjo tima - nekoga, ki prostovoljca vodi, pomiri, kadar je v skrbeh, in v kaos vnaša red.
- 9** Pravila in proste roke pri prostovoljskih aktivnostih morajo biti pazljivo uravnoteženi, tako bo vsakdo čutil, da ima pri svojem prostovoljskem delu pomembno vlogo, ne da bi prihajalo do konfliktov in napetosti.
- 10** Že na začetku načrtujmo, kako bodo prostovoljci izživeli navdušenje ob koncu aktivnosti, tako, da takoj ponudimo predloge, kako izkoristiti čustveni naboj, ki ga doživljajo prostovoljci ob koncu dogodka.

---

<sup>2</sup> Project manager of the three volunteer programs during Expo Milano 2015 & Development and Communication manager at Ciessevi Milano Association

### 3. Dovoljenja, izbiranje in mentorstvo – vprašanja v razmislek in pomoč

#### 3.1 Javni organi



**Javni organi** so pristojni za izdajanje dovoljenj za dogodke, pri katerih sodelujejo prostovoljci. Razmislek o vprašanjih spodaj vam bo pomagal pri sprejemanju odločitev, ki bodo vodile do dobrih prostovoljskih priložnosti, ki so v skladu z zakonodajo in bodo v največji možni meri koristile skupnosti in družbi. Navedeni so vidiki, ki jih moramo upoštevati, ko izdajamo dovoljenja za dogodke, pri katerih bodo angažirali prostovoljce.

1

Ali razumete, do katere vrednote ali katerega vprašanja bodo prostovoljci na dogodku izražali solidarnost? (Gl. pomen solidarnosti kot bistva prostovoljstva v 1. poglavju).

Da

Ne

2

Ali so potencialnim prostovoljem jasno predstavili namen dogodka in kako bodo prostovoljci izražali solidarnost?

.....  
.....  
.....

3

Ali program prostovoljstva kaže vključujoč pristop in je zelo verjetno, da bodo vključili prostovoljce iz prikrajšanih skupin in različnih okolij in razmer? (Gl. smernice v 1. poglavju).

Da

Ne

4

Je dogodek javne ali zasebne narave? Je vstop prost ali se plača vstopnina? (Če se plača vstopnina, je dobro vedeti, za kaj se bo porabil ta denar, da ocenimo javno korist dogodka in dobimo pomembne informacije, na podlagi katerih presodimo, ali bodo prostovoljce izkoristili kot poceni delovno silo namesto da bi slednji prispevali k pomenu dogodka za družbo in skupnost.)

Da

Ne

**5**

**Kaj je glavni namen dogodka? (Če poznamo namen dogodka, laže ocenimo njegovo korist za skupnost in družbo in presodimo, ali smejo angažirati prostovoljce).**

- Organizatorji bodo ustvarili dobiček, ki ga bodo razdelili posameznikom.
  - Zbirali bodo sredstva za »dober namen«, npr. za skupnostni projekt ali za NVO.
  - Promovirali bodo socialno vključenost ali kako drugo vprašanje, pomembno za lokalno skupnost.
  - Omogočili bodo športno tekmovanje ali drugo aktivnost v prostem času.
  - Lokalnim prebivalcem bodo omogočili glasbeno, umetniško ali kulturno doživetje.
  - Lokalno skupnost bodo promovirali v turistične, kulturne ali poslovne namene.
  - Drugo:
- .....  
.....

**6**

**Zakaj želijo pri dogodku angažirati prostovoljce?**

- Prihranili bodo denar za plačilo zaposlenih, da bo dogodek prinesel večji dobiček.
  - Dogodka zaradi pomanjkanja sredstev ne morejo izvesti brez prostovoljcev.
  - Z dogodkom bodo vključili lokalno skupnost in dali prebivalcem priložnost, da prispevajo k lokalnemu razvoju.
  - Z angažiranjem prostovoljcev bodo popestrili dogodek.
  - Ljudem bodo dali priložnost, da razvijejo svoje spremnosti in kompetence in povečajo svojo zaposljivost z mreženjem znanstev in navezovanjem stikov.
  - Drugo:
- .....  
.....

**7**

**Ali je predlagano angažiranje prostovoljcev v skladu z lokalno in nacionalno politiko prostovoljstva in drugimi ustreznimi politikami, npr. o zdravju in varnosti itd.? Informacije o teh politikah najdete v publikaciji CEV Volunteering Infrastructure in Europe.**

- Da
- Ne

**8**

Ali obstajajo jasne razlike med zaposlovanjem osebja in angažiranjem prostovoljcev pri izvedbi dogodka, ki so v skladu z zakonodajo? (Smernice najdete v 1. poglavju, v 7. poglavju pa predlogo dogovora o prostovoljskem delu). Opomba: Bodite pozorni na dogovore o prostovoljskem delu, ki »so videti kot« pogodba o zaposlitvi.

- Da  
 Ne

**9**

Ali je organizator prireditve jasno sporočil, ali poleg angažiranja prostovoljcev tudi zaposluje plačano osebje in kakšni so postopki za ene in druge in razlike med njimi, npr. glede nalog in odgovornosti?

- Da  
 Ne

**10**

Ali veste, ali ima pravna ali fizična oseba, ki je zadolžena za izbiranje, usposabljanje in mentoriranje prostovoljcev, potrebne spretnosti in kompetence s tega področja in ali so organizatorji projekta za to predvideli dovolj denarnih sredstev?

- Da       Ne

Če ni tako, ali so jih pripravljeni pridobiti, ali obstajajo za to predvidena denarna sredstva in možnosti v lokalnem okolju, denimo, da to omogočijo s pomočjo prostovoljskega centra?

- Da       Ne

**11**

Ali organizatorji dogodkov razmišljajo o prihodnjih možnostih, kako bi njihovi prostovoljci po končanem dogodku prostovoljsko delali za druge namene, in ali so v prostovoljski program vključili predavanje, kjer jih bodo seznanili s temi informacijami? (Podrobneje o tem v 2. poglavju)

- Da  
 Ne  
 Me ne zanima

**12**

Kako naj bi po vašem mnenju izmerili dolgoročni pomen tega dogodka za lokalno skupnost?

.....  
.....  
.....

## 3.2 Organizatorji dogodkov



Če organizirate dogodek, pri katerem nameravate angažirati prostovoljce, bodisi da ste javni zavod ali NVO, vam bo razmislek o vprašanjih spodaj pomagal pri sprejemanju odločitev glede angažiranja prostovoljev pri načrtovanju, izvedbi in spremeljanju pomena vašega dogodka.

1

Kako bodo prostovoljci na našem dogodku izražali solidarnost in s kom bodo solidarni? (Gl. pomen solidarnosti kot bistva prostovoljstva v 1. poglavju).

.....  
.....  
.....

2

Ali na našem dogodku lahko vključimo prostovoljce s posebnimi potrebami ter mlajše in starejše prostovoljce? Ali je pristop vključujoč? (Smernice najdete v 1. poglavju.)

.....  
.....  
.....

3

Zakaj potrebujemo oziroma želimo prostovoljce? (Če to razumete, laže prepozname korist dogodka za skupnost in družbo in se odločite, ali je prav, da pri vašem dogodku sodelujejo prostovoljci).



- Prihranili bomo denar za plačilo zaposlenih, da bo dogodek prinesel večji dobiček.
- Dogodka zaradi pomanjkanja sredstev ne moremo izvesti brez prostovoljcev.
- Z dogodkom bomo vključili lokalno skupnost in prebivalci bodo imeli priložnost, da prispevajo k lokalnemu razvoju.
- Z angažiranjem prostovoljev bomo popestrili dogodek.
- Ljudje bodo imeli priložnost, da izboljšajo svoje spretnosti in kompetence in povečajo svojo zaposljivost z mreženjem znanstev in navezovanjem stikov.
- Drugo:

.....  
.....



4

Ali imamo dovolj finančnih sredstev in logističnih kapacitet in smo sposobni, da izberemo, usposobimo in neposredno mentoriramo prostovoljce?

- Da
- Ne

Če ni tako, ali vemo, kako jih bomo zagotovili in imamo za to dovolj časa ali pa bomo za to najeli zunanje izvajalce (na primer prostovoljski center) in nanje prenesli odgovornost; katera pravna oziroma fizična oseba (ali več subjektov) bo v tem primeru prevzela odgovornost? Ali imamo za to dovolj denarja?

.....  
.....  
.....



5

Kako bomo zagotovili, da bodo prostovoljci varno in odgovorno opravljali svoje delo in da bomo v celoti spoštovali zakonodajo? (Na to vprašanje vam lahko pomagajo odgovoriti prostovoljski centri na vašem območju).

.....  
.....  
.....

6

Ali obstaja jasno razlikovanje med prostovoljci in zaposlenimi? (Smernice najdete v 1. poglavju).

- Da
- Ne

7

Kako bomo prostovoljcem pomagali pri njihovih stroških, npr. potovanju na prizorišče in vrnitvi, prehrani in nastanitvi, pa tudi drugih stroških? Ali so ti stroški vključeni v proračunu dogodka?

- Naša organizacija bo v celoti financirala vse stroške prostovoljev.
- Pri financiranju stroškov prostovoljev nam bodo pomagale lokalne oblasti.
- Prostovoljske organizacije bomo prosili, naj nam pomagajo najti vlagatelje, ki bodo v celoti ali delno financirali stroške prostovoljev.
- Stroškov ne bomo povrnili, vse stroške bodo nosili prostovoljci sami.
- Drugo:  
.....  
.....

**8**

### Kdo bo načrtoval in izvajal usposabljanje in mentoriranje prostovoljcev?



- Usposabljanje in mentoriranje bomo načrtovali in izvedli sami, vključno z uvajanjem prvi dan in vsem potrebnim posebnim usposabljanjem, na katerem bodo prostovoljci pridobili spremnosti in kompetence, potrebne za opravljanje prostovoljskih del.
- Uvajanje in usposabljanje prostovoljcev bomo načrtovali in izvedli v sodelovanju s prostovoljsko organizacijo s tega področja.
- Uvajanje in usposabljanje prostovoljcev bomo izvedli mi skupaj z organizatorjem dogodka.
- Za ta dogodek ni potrebno nobeno uvajanje in usposabljanje, saj novinci ne potrebujejo znanja in spremnosti, da lahko opravljajo naloge na našem dogodku.
- Drugo:  
.....  
.....

**9**

### Kakšno vrsto usposabljanja bomo načrtovali?



- Usposabljanje bo potekalo v obliki konferenc, delavnic, predavanj, seminarjev ipd. (lahko v živo, po telefonu, prek spletka itd.).
- Igra vlog, simulacije, urjenje v reševanju problemov, skupinske razprave, brainstorming ipd.
- Učenje na daljavo.
- Usposabljanje o varnosti in vidikih, povezanih z varnostjo.
- Drugo:  
.....  
.....



Organizatorji prireditev ne smejo pozabiti, da se v trenutnih razmerah pandemije covid-19 prostovoljci morda ne bodo mogli udeležiti usposabljanja v živo; ustrezna alternativa je lahko spletno usposabljanje, v nasprotnem primeru pa je treba pri usposabljanju upoštevati previdnostne ukrepe (npr. ohranjanje medsebojne razdalje). Spletno usposabljanje je priporočljivo tudi za prostovoljce, ki ne živijo blizu prizorišča dogodka, saj se tako zmanjšajo obremenitev in stroški zaradi potovanja.

### 3.3 Organizacije, ki izbirajo in mentorirajo prostovoljce



Ne glede na to, ali delate za pravno ali fizično osebo, ki jo za to nalogo angažira organizator dogodka, ali za organizatorja dogodka, ki je neposredno vključen v **izbiranje, usposabljanje in mentoriranje prostovoljcev** na dogodku, pa naj bo javni zavod ali NVO, je to poglavje namenjeno vam. Z razmislekom o vprašanjih, naštetih v nadaljevanju, boste izboljšali svojo prakso in nudili boljše prostovoljske priložnosti z večjim pomenom za širšo skupnost in globljo solidarnostjo, prostovoljci z vašega dogodka pa bodo še naprej želeli delati kot prostovoljci.



**Ali razumete, s katerimi vrednotami oziroma vprašanji bodo prostovoljci na dogodku izražali solidarnost? (Gl. pomen solidarnosti kot bistva prostovoljstva v 1. poglavju).**

- Da
- Ne



**Kako bomo poskrbeli, da lahko vključimo prostovoljce iz različnih okolij in zapostavljenih skupin, tudi različne starostne skupine? (Smernice najdete v 1. poglavju.)**

.....  
.....  
.....



**Zakaj želimo pri dogodku vključiti prostovoljce?**

- Prihranili bomo denar za plačilo zaposlenih, da bo dogodek prinesel večji dobiček.
- Dogodka zaradi pomanjkanja sredstev ne moremo izvesti brez prostovoljcev.
- Z dogodkom bomo vključili lokalno skupnost in prebivalci bodo imeli priložnost, da prispevajo k lokalnemu razvoju.
- Z angažiranjem prostovoljcev bomo popestrili dogodek.
- Ljudje bodo imeli priložnost, da izboljšajo svoje veščine in kompetence in povečajo svojo zaposljivost z mreženjem znanstev in navezovanjem stikov.
- Drugo:  
.....  
.....

**4****Koliko prostovoljcev bi potrebovali organizatorji? Ali imamo za to na voljo zadostne zmogljivosti?**

.....  
.....  
.....

**5****Ali ima pravna ali fizična oseba, ki je odgovorna za organizacijo dogodka, prostovoljsko politiko, ki je v skladu z lokalnimi in regionalnimi predpisi in nacionalno zakonodajo (in načeli dobre prakse) o prostovoljcih?**

- Nima prostovoljske politike. (Organizator dogodka mora napisati prostovoljsko politiko, preden začne angažirati prostovoljce, in moja organizacija lahko pomaga pri pisanju).
- Ima prostovoljsko politiko, ki pa ni v skladu z lokalnimi in regionalnimi predpisi in nacionalno zakonodajo, ali pa ne določa vseh pomembnih vidikov prostovoljstva (pravice in odgovornosti prostovoljcev, usposabljanje in pomoč, prepoznavanje prispevka prostovoljcev in nagrade itd.)
- Ima prostovoljsko politiko, ki je v skladu s predpisi in zakonodajo o prostovoljcih in določa pomembne vidike prostovoljskega dela v tej organizaciji.
- Organizator dogodka ne potrebuje prostovoljske politike, ker bo vso odgovornost za prostovoljce prenesel na nas.
- Drugo:  
.....  
.....

**6****Ali organizator dogodka razume in spoštuje zakonodajni okvir prostovoljstva?**

.....  
.....  
.....

**7****Kdo je odgovoren za pripravo programa prostovoljstva?**

- Izključno mi.
- Mi skupaj z organizatorjem dogodka.
- Mi skupaj z drugimi organizacijami, ki se ukvarjajo z izbiranjem in mentoriranjem prostovoljcev.
- Drugo:  
.....

 8

Kako bomo zagotovili, da bodo prostovoljci varno in odgovorno opravljali svoja prostovoljska dela in da bodo vsi udeleženci ves čas dogodka spoštovali zakonodajo?

.....  
.....  
.....

9

Ali bo organizator dogodka za pripravo izvedbo in oceno uspešnosti dogodka zaposlil tudi plačano osebje?

- Da  
 Ne

Če je tako, ali je jasno, kakšne so razlike med prostovoljci in zaposlenimi? (Smernice najdete v 1. poglavju)

- Da  
 Ne

 10

Kako bomo usposobili zaposlene, da bodo dobro sodelovali s prostovoljci, prepoznali pomen prostovoljcev in jih mentorirali med dogodkom?

.....  
.....  
.....

 11

Ali obstaja jasno razlikovanje med dogovori s prostovoljci in pogodbami zaposlenih in ali je jasno vzpostavljen odnos med obema vrstama del?

.....  
.....  
.....

 12

Kateri stroški prostovoljcev bodo kriti?

- Kriti bodo vsi stroški (organizacije naj zahtevajo, da prostovoljec predloži račun za vse stroške, zato naj obdrži vse račune, ki jih plača iz svojega žepa).
- Organizator prireditve bo plačal le del stroškov (prostovoljec naj preveri, katere stroške krije organizacija in katerih ne).
- Prostovoljci bodo sami krili vse svoje stroške, povezane z dogodkom.
- Drugo:

.....  
.....

**13**

 **Če se organizatorji dogodka odločijo, da bodo prostovoljcem povrnili stroške, kako bodo financirali te stroške?**

- Organizatorji dogodka bodo v celoti financirali vse stroške prostovoljcev.
  - Stroške prostovoljcev bodo financirali organizatorji dogodka in lokalne oblasti.
  - Organizatorjem prireditev bomo pomagali poiskati investitorje, ki bi v celoti ali delno financirali stroške prostovoljcev.
  - Drugo:
- .....  
.....

**14**

 **Ali bodo morali imeti prostovoljci, ki jih bomo angažirali, posebna znanja oziroma lastnosti? Katere?**

.....  
.....  
.....

**15**

 **Kdo bo načrtoval in izvajal usposabljanje in mentoriranje prostovoljcev?**

- Organizatorji prireditev bodo sami načrtovali in izvedli usposabljanje in mentoriranje usposabljanja, tudi začetno uvajanje in vse potrebno usposabljanje za posebne naloge, na katerem bodo prostovoljci pridobili spretnosti in kompetence, potrebne za opravljanje prostovoljskih del.
  - Uvajanje in usposabljanje prostovoljcev bomo načrtovali in izvedli mi kot organizacija za angažiranje in mentoriranje prostovoljcev.
  - Uvajanje in usposabljanje prostovoljcev bomo izvedli mi skupaj z organizatorjem dogodka.
  - Za ta dogodek ni potrebno nobeno uvajanje in usposabljanje, saj novinci ne potrebujejo znanja in veščin, da lahko opravljajo naloge na našem dogodku.
  - Drugo:
- .....

**16**

 **Kakšna je naša vloga pri ukrepih, potrebnih za dobro prostovoljsko izkušnjo, kot so usposabljanje, mentoriranje in spremljanje po koncu dogodka?**

.....  
.....  
.....

17

Kako bomo komunicirali s prostovoljci in nadzorovali njihovo delo, potem ko bodo izbrani? Ali jim bomo dali opis prostovoljskega dela?

.....  
.....  
.....

18

Ali bomo prostovoljce nadzorovali? Kako bomo zagotovili, da bo to potekalo varno?

.....  
.....  
.....

19

Ali smo v celoti upoštevali zdravstvene in varnostne razmere v fazah izbiranja, usposabljanja in mentoriranja prostovoljcev, še posebej v luči covid-19?

- Da  
 Ne

20

Kako bomo zagotovili, da so prostovoljci resni (da se bodo držali dogоворов) in kako bomo to zahtevo komunicirali?

- S prijavnino, ki jo bodo dobili povrnileno, ko bodo zaključili svoja prostovoljska dela. (K temu morate pristopiti previdno in natančno oceniti, kako bo prijavnina vpliva na vključujoč pristop pri prostovoljskih priložnosti).
- Na usposabljanju pred dogodkom se bomo osredotočili na solidarnostni vidik dogodka in prostovoljskih del in poudarili veliki pomen, ki ga bodo imeli prostovoljci za splošno dobro.
- S strogim ocenjevanjem kandidatov za prostovoljce bomo zagotovili, da se dobro zavedajo svojega prispevka k dogodku in posledic nenapovedane odsotnosti.
- Pred dogodkom bomo v stiku z njimi in jih med dogodkom spodbujali in jim pomagali.
- Drugo:
- .....  
.....

**21****Kako bomo prostovoljce motivirali?**

- S pozitivnimi povratnimi informacijami o opravljenih nalogah in dobro opravljenem »delu«.
- Kolikor je mogoče in primerno, bomo spremajali naloge, da bo prostovoljsko delo ostalo zanimivo.
- Povedali jim bomo, kako so s svojim prostovoljskim delom pokazali solidarnost in prispevali k splošnemu dobremu.
- Ponudili jim bomo priložnost, da izvedo več o drugih prostovoljskih priložnostih.
- Dali jim bom priložnost za potrditev spretnosti in kompetenc, ki so jih pridobili med prostovoljskim delom.
- Vse zgoraj našteto.
- Drugo:

.....  
.....

**22****Kako se bomo prostovoljcem zahvalili?**

.....  
.....  
.....

**23****Kako bomo izmerili rezultate dogodka?**

.....  
.....  
.....

**24****Kako lahko ob koncu dogodka zberemo izkušnje prostovoljcev?**

.....  
.....  
.....

## 3.4 Potencialni prostovoljci



Če razmišljate, da bi kot prostovoljec sodelovali pri kakem dogodku, bodisi daljši ali krajši čas bodisi le enkrat, vam bo razmislek o vprašanjih v tem poglavju pomagal, da se boste odločili za primerne in dobre prostovoljske priložnosti.



1

Kako in do koga bom kazal\_a solidarnost, če bom prostovoljsko delal\_a na tem dogodku? (Za več pojasnil o solidarnosti glejte 1. poglavje)

.....  
.....  
.....



2

Sem oseba s posebnimi potrebami in bi rad\_a prostovoljsko delala na nekem dogodku. Ali lahko dogodek prilagodijo, da me sprejmejo?

.....  
.....  
.....



### Nasvet

Kot prostovoljec lahko preverite, ali na dogodku nudijo razne oblike pomoči, recimo, da mlade prostovoljce in novice povežejo z izkušenimi prostovoljci, da prostovoljec, ki potrebuje dodatno podporo, dobi prostovoljca tutorja, da spodbujajo in podpirajo družinsko prostovoljstvo, da dogodek približajo prostovoljcem iz različnih okolij in z različnimi ozadji, spremnostmi in sposobnostmi, itd. (Smernice o tem vidiku najdete v 1. poglavju)

3

Zakaj želim prostovoljsko delati na tem dogodku?

- Da podprem dober namen, npr. lokalno glasbeno tradicijo.
- Rad\_a bi sklenil\_a nova prijateljstva.
- Da dobim brezplačno vstopnico.
- Tako bi se rad\_a oddolžil\_a skupnosti.
- Želim razviti spremnosti in kompetence ter povečati svojo zaposljivost z mreženjem in navezovanjem stikov in znanstev.

4

Ali ima organizator dogodka oziroma organizacija, ki angažira prostovoljce, prostovoljsko politiko?

- Da
- Ne
- Ne vem

5

Sem njihovo prostovoljsko politiko prebral\_a?

- Da
- Ne

**6**

**Ali je njihova prostovoljska politika primerna za ta dogodek?**



- Da, vključuje glavna vprašanja o prostovoljcih in prostovoljstvu na dogodkih in izpolnjuje zahteve lokalnih in regionalnih predpisov in nacionalne zakonodaje.
- Prostovoljsko politiko sem prebral\_a, vendar ne vem, ali je primerna ali ne.
- Vem, da bi morala obstajati prostovoljska politika, vendar je nisem prebral\_a.
- Prvič bom delal\_a kot prostovoljec\_ka in nisem vedel\_a, da morajo imeti organizacije, ki angažirajo prostovoljce, prostovoljski program.

**7**

**Ali obstaja jasno razlikovanje med prostovoljci in zaposlenimi na dogodku?**

- Da
- Ne



**Če je tako, kakšne so glavne razlike in ali je predvideno, da bomo sodelovali? (Za opis tega razlikovanja glejte 1. poglavje)**

.....  
.....  
.....  
.....

**8**

**Kdo bo plačal vse stroške, ki jih bom imel\_a med prostovoljskim delom na dogodku, tudi pot do kraja, kjer bom prostovoljskega delal\_a, in nazaj?**

- Vse stroške mi bodo povrnili (organizacije morajo zahtevati, da se predloži račun za vse stroške, zato mora prostovoljec hraniti račune za vse stroške, ki jih plača iz svojega žepa).
- Organizator prireditve bo plačal le del stroškov (prostovoljec naj preveri, katere stroške krije organizator in katerih ne).
- Vse stroške bom v celoti nosil\_a sam\_a.
- Drugo:  
.....  
.....

**9**

**V primeru, da mi bodo kot prostovoljcu\_ki povrnili stroške: kateri stroški bodo povrnjeni?**

.....  
.....  
.....

**10**

**Ali se moji interesi in veščine ujemajo s prostovoljskimi deli, ki so na voljo?**

- Da
- Ne

**11**

### Kakšne vrste usposabljanja bom deležen\_na?



- Usposabljanje bo potekalo v obliki konferenc, delavnic, predavanj, seminarjev ipd. (lahko v živo, po telefonu, prek spletja itd.).
- Interaktivne delavnice in simulacije, urjenje v reševanju problemov, skupinske razprave, brainstorming ipd.
- Učenje na daljavo.
- Drugo:  
.....  
.....

**12**

### Katere vsebine bodo vključene v moje usposabljanje?



.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....



Prostovoljci ne smete pozabiti, da zaradi trenutne pandemije covid-19 usposabljanje v živo ni priporočljivo; na usposabljanju v živo boste morali upoštevati previdnostne ukrepe (npr. ohranjati medosebno razdaljo).

**13**

### Ali bom deležen\_na pomoči in nadzora, ko bom delal\_a kot prostovoljec\_ka?

- Da
- Ne

**14**

### Ali bom vedel\_a, na koga naj se obrnem za pomoč in podporo, če jo bom potreboval\_a? In na koga, če bom hotel\_a spremeniti svoj urnik?



.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**15**

Ali bom med prostovoljskim delom zavarovan\_a?

- Da  
 Ne

**16**

Kaj če pride med mojim prostovoljskim delom do nesreče ali bom potreboval\_a zdravstveno oskrbo? Ali organizator dogodka ali prostovoljska organizacija poskrbi za zavarovanje, ki bo to krilo, ali pa si ga moram priskrbeti sam\_a?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**17**

Ali obstaja zavarovanje odgovornosti do tretje osebe za primer, da med opravljanjem svojih prostovoljskih del nekomu drugemu ali na čem drugem povzročim škodo? (Prosrite organizatorja dogodka za podrobnejše informacije, če glede tega potrebujete dodatna pojasnila.)

- Da  
 Ne  
 Drugo:

.....  
.....

**18**

Ali bom redno prejemal\_a povratne informacije in oceno svojega prostovoljskega dela?

- Da  
 Ne

**19**

Ali bom prejel\_a kakšno potrdilo oziroma akreditacijo? (Glej 5. poglavje.)

- Da  
 Ne

## 4. Komunikacija in povratne informacije (kako prostovoljci vidijo svoj prispevek)

1

Ali strategija izvedbe dogodka vključuje tudi mehanizme za zbiranje podatkov in dokazov o vplivu prostovoljev?

- Sploh ne     Na neki način     Da     Absolutno

2

Ali strategija mentoriranja prostovoljev vključuje tudi to, da bodo prostovoljci dobili jasne in specifične informacije o svojem prispevku?

- Sploh ne  
 Na neki način  
 Da  
 Absolutno

3

Ali organizatorji dogodkov in tisti, ki angažirajo prostovoljce, dovolj poudarijo prispevek k solidarnosti in splošnemu dobremu, ko se s prostovoljci pogovarjajo o pomenu njihovega dela?

- Sploh ne  
 Na neki način  
 Da  
 Absolutno

4

Kako dajejo organizatorji dogodka in mentorji prostovoljev slednjim povratne informacije in jim izrazijo zahvalo? (Izberite vse možnosti, ki ustreza).

- Javno ali osebno priznanje oziroma zahvala.  
 Individualno priznanje oziroma zahvala.  
 Prostovoljcu se na kratko zahvalijo osebno in s pisemcem ali sporočilom.  
 Prostovoljcu se na kratko zahvalijo osebno in s pisemcem ali sporočilom.  
 Na oblačilih in uniformi prostovoljcev je vidna »blagovna znamka« prostovoljcev, in se razlikujejo od oblačila in uniform zaposlenih.  
 Poimenska priporočilna pisma.  
 Drugo:  
.....  
.....

**5**

 **Ali strategija mentoriranja prostovoljcev predvideva, kako prostovoljci ocenijo svojo izkušnjo in dajo povratne informacije?**

- Da, vse prostovoljce prosijo, da bo tej izkušnji izpolnijo spletno anketo.
- Da, prostovoljci se v času svojega prostovoljskega dela lahko udeležijo sestankov za poročanje v različnih fazah dogodka.
- Prostovoljci lahko po posebnih postopkih podajo povratne informacije tudi mimo svojega mentorja, kadar morajo sporočiti kočljive zadeve ali prijaviti nepravilnosti.
- Vsem prostovoljcem so ves čas sodelovanja na voljo možnosti za ocenjevanje in povratne informacije po različnih postopkih in metodologijah.
- Ne

**6**

 **Kako se prostovoljem po koncu dogodka zahvalijo in jim pokažejo, da cenijo njihov prispevek?**

- Vsakemu prostovoljcu pošljejo elektronsko sporočilo.
- S posebnimi priložnostnimi presenečenji ali darili.
- Ponudijo jim priporočilno pismo.
- Drugo:  
.....  
.....

## 5. Potrjevanje pridobljenih znanj in kompetenc

1

Ali način angažiranja prostovoljcev upošteva njihove želje in potrebe glede pridobivanja, razvijanja in potrjevanja znanj in kompetenc?

- Da  
 Ne



Kako?

.....  
.....  
.....  
.....

2

Ali način mentoriranja omogoča prostovoljcem, da, če želijo, prepoznao ciljane učne rezultate, ki so jih dosegli pri prostovoljskem delu na dogodku?

- Da  
 Ne

3

Ali način mentoriranja omogoča prostovoljcem, da prepoznao znanja in kompetence, ki so jih pridobili med prostovoljskim delom na dogodku?

- Da  
 Ne



Kako?

.....  
.....  
.....  
.....



4

Ali način mentoriranja omogoča prostovoljcem, da dokumentirajo znanja in kompetence, pridobljene med prostovoljskim delom na dogodku?

- Da
- Ne



Kako?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

5

Ali način mentoriranja omogoča prostovoljcem, da ocenijo znanja in kompetence, ki so jih pridobili med prostovoljskim delom na dogodku?

- Da
- Ne



Kako?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

6

Ali način mentoriranja prostovoljcem daje priložnosti za potrjevanje znanj in kompetenc, ki so jih pridobili med prostovoljskim delom na dogodku?

- Da
- Ne



Kako?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....



Več virov in informacij o metodah za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja najdete na <https://www.improval.eu/>

## 6. Priložnosti za nadaljnje prostovoljstvo

1

Ali je del strategije o pomenu prostovoljstva in dogodka tudi prepričati prostovoljce na dogodku, da bodo še naprej prostovoljsko sodelovali pri izvedbi kakega dogodka ali kje drugje?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

2

Ali prostovoljce vprašajo, ali jih zanimajo tudi druge možnosti prostovoljstva? Ali jih v tem primeru seznanijo, kaj morajo narediti, npr. da se prijavijo na spletnne novice ali dogоворijo za sestanek v prostovoljskem centru?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

3

Ali obstaja strategija za kasnejšo komunikacijo s prostovoljci z dogodka, s katero jih bodo obveščali tudi o nadalnjih priložnostih za prostovoljsko sodelovanje na dogodkih ali v druge namene, za kar je morda potrebna dolgoročnejša in trajnejša zavezanost?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

4

Ali organizator dogodka ozziroma organizacija za angažiranje prostovoljev zbirata podatke o kasnejšem prostovoljskem delu prostovoljev z njihovega dogodka in ali te podatke uporablja zato, da prilagodita programe prostovoljstva na svojih prihodnjih dogodkih, da bi tako čim bolje izkoristila pridobljene izkušnje?

.....  
.....  
.....  
.....

## 7. Študije primerov in predloge

Ko smo pripravljali pričujoči praktični priročnik, smo junija 2020 organizirali spletni seminar. Na njem je bilo predstavljeno raziskovalno poročilo o angažiranju prostovoljcev na EXPO 2015 v Milanu. Ta študija primera prostovoljstva na dogodku nudi bogat vir informacij in navdih za dobro prostovoljstvo na drugih dogodkih v Evropi. Spodaj navajamo nekatere poudarke, gradivo pa je v celoti, skupaj z drugimi viri, objavljeno na povezavi:

<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1OiWig4vBQMavmg2euA6WrMEFzNHxToxv>



### Jasen opis prostovoljskih del in nalog:

Prostovoljsko delo (in št. dela)	Lokacija	Opis	Veščine in kompetence
Mesto št. 1 vodja tima prostovoljev	paviljon EU pritličje	Koordinira skupino, vodi tim in je referenčna točka za druge prostovoljce. Udeležuje se dnevnih briefingov z operativnim vodjo, da organizira time in se seznani z dnevnimi aktivnostmi. Deluje kot ambasador, saj obiskovalcem posreduje najpomembnejša obvestila o dogajanju na razstavi.	Potrežljiv, vljuden, zoran v stresnih situacijah. Obvlada tehnologijo. Odlične komunikacijske spremnosti. Dobre organizacijske spremnosti. Odlično znanje angleškega jezika in osnovno znanje italijanskega jezika.
Mesto št. 2 ambasador za zunanjo vrsto	paviljon EU pritličje	Sprejme in pozdravi obiskovalcev, ko čakajo, da bodo obiskali paviljon in vstopili v simulator/laboratorij. Pomaga vzdrževati red v vrsti. Odgovarja na vprašanja obiskovalcev in jih usmerja v paviljon. Poroča vodji tima v primeru težav. Obiskovalcem sporoča glavna obvestila o dogajanju na Expo. Izvaja specifična navodila za VIP obiske.	Potrežljiv, vljuden, zoran v stresnih situacijah. Dobre komunikacijske spremnosti. Odlično znanje angleškega jezika in osnovno znanje italijanskega jezika.
Mesto št. 3 ambasador za notranjo vrsto	paviljon EU pritličje	Je drugi stik obiskovalcev z razstavo. Sprejme in pozdravi obiskovalce in pomaga vzdrževati red v vrsti. Odgovarja na vprašanja obiskovalcev. O vseh težavah poroča vodji tima. Obiskovalcem sporoča glavna obvestila o dogajanju na razstavi.	Potrežljiv, vljuden, zoran v stresnih situacijah. Dobre komunikacijske spremnosti. Odlično znanje angleškega jezika in osnovno znanje italijanskega jezika.



Ta tabela je bila ustvarjena po vzoru tabele na 4. strani dokumenta »Volunteers Form«.

## 2

## Informacije o povračilu stroškov in drugi pomoči

# V

## Ugodnosti prostovoljcev

### ZA VSE PROSTOVOLJCE:

- Nrezplačen obisk razstave pred izmeno in po njej v času, ko opravljajo prostovoljsko delo.
- Povračilo stroškov mestnega prevoza.
- Dnevni obrok med prostovoljskim delom.
- Zavarovanje.

### ZA PROSTOVOLJCE, KI NISO IZ MILANA:

- Povračilo stroškov medmestnega prevoza (v različnem obsegu glede na prebivališče)



### ZA PROSTOVOLJCE, KI NISO IZ LOMBARDIE:

- Brezplačna namestitev, ki jo zagotovi Expo



Te informacije najdete na 21 strani dokumenta: »Volunteer for Expo\_Programme presentation«.

## 3

## Izčrpen vodnik po dogodku (z navodili glede zdravja in varnosti vred):

V prvem delu »*Kaj je Svetovna razstava in kaj bom tam našel*« so zbrane glavne **informacije in zanimivosti glede Expo 2015**: kaj boste našli na prizorišču, informacije glede »Otakov s hrano,« restavracij in okrepčevalnic in še veliko drugega. Te informacije niso pomembne le za vašo lastno radovednost in obveščenost, ampak še posebej za to, da boste pravilno usmerjali obiskovalce.

Obiščete lahko tudi spletno stran Expo 2015 <http://www.expo2015.org/it> in uradno aplikacijo, ki si jo brezplačno naložite iz trgovin za Android in Apple.

V poglavju »*Na Expo 2015 delam kot prostovoljec*« so zbrane informacije, ki so koristne za vas **kot prostovoljca**, in sicer:

- »Orodja prostovoljca«: kaj imate na razpolago za izvajanje aktivnosti, ki so vam dodeljene, na najboljši možni način, in vaš Prostovoljčev priročnik;
- »Aktivnosti prostovoljca«: navodila glede tega, kaj lahko storite in česa ne;
- in na koncu poglavje o tem, kako se soočimo z izrednimi in »izjemnimi« situacijami, ki bi se vam lahko zgodile (npr. zamuda ob prihodu, osebni predmeti itd.).



V zadnjem poglavju »*Koristne informacije*« so podani glavni operativni napotki glede prizorišča (velikost, orientacijske točke).

To besedilo je izsek iz dokumenta »Manuale Operativo Volontari\_EN«, 4. stran.



**Uredba o prostovoljcih, ki podrobno določa pravice in dolžnosti prostovoljev:**



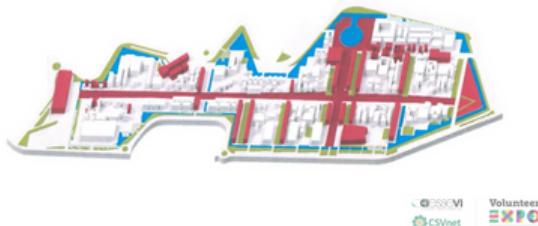
Uredba o prostovoljcih v Paviljonu EU na Expo 2015 je vključena v dokumentu »Volunteers Regulation«..

## 5 Opis nalog prostovoljcev, ki jasno kaže, da slednji ne nadomeščajo zaposlenih



### Naloga prostovoljcev

Prostovoljci bodo stali na dveh glavnih ulicah prizorišča »Cardo« in »Decumano«.



CSVnet Volunteer EXPO MILANO 2015



### Naloga prostovoljcev

Prostovoljci smejo v skladu s Sporazumom s sindikati opravljati le naloge pomoči ob ogledu in sprejema obiskovalcev in lahko prostovoljsko delajo največ dve nezaporedni obdobji, s čimer preprečimo, da bi s prostovoljskim delom nadomeščali delovna mesta.



CSVnet Volunteer EXPO MILANO 2015

Te informacije najdete na 6. in 8. strani dokumenta: »Volunteer for Expo\_Programme presentation«.

## 6 Jasno organizirana pomoč in usposabljanje:



### Kandidatovo potovanje



EVROPSKA SOLIDARNOSTNA ENOTA  
CSVnet

Volunteer EXPO MILANO 2015



Informacije o Kandidatovem potovanju so navedene v dokumentu »Volunteer for Expo\_Programme presentation«, str. 13–19.

## 7

### Pismo zahvale, ki nagovarja k nadaljnemu prostovoljskemu delu:



Ta slika je bila nastala na podlagi dokumenta »Thank you letter«.

## 8

### Digitalne značke v znak priznanja:



Informacije o digitalnih značkah kot priznanjih najdete na spletni strani: <https://bestr.it/project/show/25?ln=en>.  
Za več podrobnosti o digitalnih značkah glejte: <https://openbadges.org/>

## Bibliografija

1. Ahmed-Mohamed, Karim, Fermina Rojo-Perez, Gloria Fernandez-Mayoralas, Maria Joao Frjaz, and Pablo Martinez-Martin. (2015). "Associative participation of older adults and subjective quality of life: Exploring Self-Selection Bias." *Ageing and Society*
2. Alison Doherty (2009), The volunteer legacy of a major sport event, *Journal of Policy Research in Tourism, Leisure and Events*
3. Anton Shone and Bryn Parry, (2004). *Successful Event Management: A Practical Handbook*
4. Baum, Tom & Lockstone-Binney, Leonie. (2007). *Volunteers and Mega Sporting Events Developing a Research Framework*. *International Journal of Event Management Research Volume*
5. Connors, T. D. (Ed.). (2011). *The volunteer management handbook: Leadership strategies for success*
6. David Smith, Robert Stebbins, Jurgen Grotz (2016), *The Palgrave Handbook of Volunteering, Civic participation and Non-Profit organisations*
7. Elstad, B. (1996). Volunteer perceptions of learning and satisfaction in a mega-event: The case study of the XVII Olympic Winter Games in Lillehammer. *Festival Management and Event Tourism*
8. Elstad, B. (2003). Continuance commitment and reasons to quit: A study of volunteers at a jazz festival. *Event Management*
9. Eunjung Kim And Graham Cuskelly (2017), *A Systematic Quantitative Review Of Volunteer Management In Events*
10. Getz, D. (2008). Event tourism: Definition, evolution, and research. *Tourism Management*
11. Gina Bethell (2012), *Volunteerism & Special Events/Festivals*
12. Gordon,L,Erkt, E. (October 2004). Improving Volunteer Scheduling for the Edmonton Folk Festival
13. Hidalgo, M. Carmen, Pilar Moreno-Jimenez, and Jesus Quinonero, (2013). "Positive effects of voluntary activity in old adults". *Journal of Community Psychology*
14. Holmes, K., & Smith, K. (2009). *Managing volunteers in tourism: Attractions, destinations and events*. Oxford, UK: Butterworth-Heinemann
15. London 2012 Summer Olympic&Paralympic Games (LOCOG), (2010). *Making the Games Happen* Retrieved January 20, 2012 from the 2012 London Olympic Volunteer Website: <http://www.london2012.com/volunteer>
16. Kim, E., & Cuskelly, G. (2017). A systematic quantitative review of volunteer management in events. <https://core.ac.uk/download/pdf/143898319.pdf>
17. Macduff, N. (1999). Episodic volunteering. In T.D. Connors (Ed.), *The volunteer management handbook*. New York: John Wiley & Sons
18. Moon Sung-Ho and Ho-Young Moon (2009), "A comparative analysis on the realities and effects of youth volunteer work"

19. Moragas, M.de, Moreno.A.B. and Paniagua, R. (2000).The Evolution of Volunteers at the Olympic Games. Global Society and the Olympic Movement.International Olympic Committee
20. Nichols, G., & Ojala, E. (2009). Understanding the management of sports events volunteers through psychological contract theory. VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations
21. Roche, M. (1994). Mega-events and urban policy. Annals of Tourism Research
22. Roche, M. (2000). Mega-events: Olympics and expos in the growth of global culture. London: Routledge
23. Rolfe, H. (1992). Arts festivals in the UK. London: Policy Studies Institute
24. Ryan, C., & Bates, C. (1995). A rose by any other name: The motivations of those opening their gardens for a festival. Festival Management & Event Tourism
25. Skirstad, B., & Hanstad, D. V. (2013). Gender matters in sport event volunteering. Managing Leisure
26. Smith, David H. (2016). A survey of volonuterstics: Research on the growth of the global, Interdisciplinary, Socio-behavioral Science Field and Emergent Interdiscipline

## Viri

- [Toolkits: Conferences and Events](#)
- [The Complete Event Guide for Volunteer Hosts](#)
- [Volunteer management, NCVO](#)
- [FEANTSA Participation Working Group and GRUNDTVIG Participation Project \(2013\), Participation Toolkit](#)
- [Time to change, Community Event toolkit](#)
- [WHAT ARE THE BENEFITS OF BEING AN EVENT VOLUNTEER?](#)
- [Why Volunteer? Music Festivals Think They Have The Answer](#)
- [Volunteer Management Toolkit: A resource for arts organisations](#)
- [Events & Volunteering: A Practical Toolkit for Event Organisers Seeking to Involve Volunteers](#)
- [Volunteer Management Toolkit](#)

# Priloga

## Izjava o politiki CEV »Prostovoljstvo na velikih športnih dogodkih« (oktober 2016)

### CEV ugotavlja:

- 1** Prostovoljci so ključen resurs za gostitelje velikih športnih dogodkov, kot so Olimpijske igre in Svetovno prvenstvo v nogometu.
- 2** Pri organizaciji, izvedbi in končni oceni velikih dogodkov se večkrat zastavljajo vprašanja o vključevanju prostovoljcev v mehanizem izvajanja velikih projektov.
- 3** Nedavna poročila z Olimpijadi v Riu de Janeiro navajajo, da je veliko prostovoljcev odnehalo, »ker so (prostovoljsko) delali dolge ure brez hrane.«
- 4** Obstajajo velike razlike med prostovoljci, člani Mednarodnega olimpijskega komiteja, ki prejemajo dnevno štipendijo 900 USD in navadnimi prostovoljci, ki v nekaterih primerih ne dobijo niti malice.
- 5** Organizatorjem Olimpiade v Londonu 2012 je uspelo angažirati 70.000 prostovoljcev, ki so jih izbrali med 240.000 kandidati.
- 6** V Tokiu bodo potrebovali približno 80.000 prostovoljcev, da bodo Olimpijske igre potekale nemoteno.
- 7** Velikokrat je prostovoljstvo na velikem športnem dogodku prva prostovoljska izkušnja in lahko prostovoljce navduši, da poišče dolgoročnejše priložnosti za prostovoljsko delo. Če pa izkušnja ni dobra, je ta priložnost zamujena.

### CEV verjame:

- 1** Vse prostovoljsko delo v športu, najsi bo na lokalni ravni ali na velikih športnih dogodkih, mora temeljiti na vrednotah in načelih, ki prispevajo h kulturi nenasilja in nediskriminacije, strpnosti in socialni vključenosti.
- 2** Do prostovoljcev se je treba vesti pravično in pošteno in dosledno upoštevati veljavni pravni okvir in standarde kakovosti za prostovoljstvo. Razlog za angažiranje prostovoljcev mora biti, da dogodku prinesejo dodano vrednost, ne pa, da s tem zmanjšamo stroške.
- 3** Na velikih športnih dogodkih je treba spoštovati standarde kakovosti prostovoljstva in države gostiteljice. Zato morajo športni vodstveni organi morajo sodelovati z ustrezнимi prostovoljskimi združenji.
- 4** Organizatorji morajo vzpostaviti mehanizme, s katerimi tudi ljudem, ki bi si sami teže plačali potovanje, nastanitev in prehrano med prostovoljskim delom, dajo priložnost za prostovoljsko delo.
- 5** Evropska komisija mora zagotoviti, da se preuči in, kjer je primerno, odpravi vse ovire za prosto mobilnost prostovoljcev EU, ki želijo prostovoljsko sodelovati na velikem športnem dogodku v drugi državi EU.

- 
- 6** Organizatorji morajo zagotoviti, da se angažiranje prostovoljcev za velike športne dogodke izvaja upoštevaje prostovoljske razmere in navade v kraju, ko dogodek gosti.
  - 7** Neizbrane kandidate za prostovoljce je treba zabeležiti in jih napotiti na druge prostovoljske priložnosti.
  - 8** Bivše prostovoljce z velikih športnih dogodkov moramo spodbuditi in jim po najboljših močeh pomagati, da najdejo nadaljnje prostovoljske priložnosti za prostovoljstvo, če si to želijo in je primerno, tako da lahko še naprej delajo kot prostovoljci.

### Izjava o politiki CEV »Prostovoljstvo na glasbenih festivalih in koncertih«

(2017)

#### CEV ugotavlja:

- 1** Glasbeni festivali po Evropi se zelo pogosto zanašajo na množično pomoč prostovoljcev, da so finančno izvedljivi, nekatere celo skoraj v celoti izpeljejo prostovoljci.
- 2** Od pomoči prostovoljcev so močno odvisni tudi posamezni koncerti, tako profitni kot koncerti, namenjeni zbiranju denarja v dobrodelne namene, ali koncerti s poudarkom na kulturni tradiciji.
- 3** Ker so festivalske vstopnice na številnih takih dogodkih drage, se vedno več mladih zanima za prostovoljsko delo v zameno za prost vstop, popuste in druge ugodnosti.
- 4** Tako profitni kot neprofitni glasbeni festivali pogosto stopijo v partnerstvo z neprofitnimi organizacijami, ki posredujejo pri angažiranju prostovoljcev za ključna prostovoljska dela. Aktivnosti, ki jih izvajajo prostovoljci (običajno v osemurnih izmenah), segajo od tega, da pozdravijo in informirajo obiskovalce, jih usmerjajo in skrbijo za varnost na vhodu, dajejo informacije o prizorišču in kampu, varujejo in pospravljajo infrastrukturo festivala, do tega, da čistijo in pobirajo smeti.
- 5** Prostovoljstvo na velikih dogodkih mladim predstavlja pomembno izkušnjo, saj dobijo ključne izkušnje v in so izpostavljeni glasbeni industriji oziroma industriji zabave, urijo svoje organizacijske in socialne spremnosti in dobijo priložnost za osebni razvoj in obenem prevzamejo ključne odgovornosti za uspeh dogodka.

#### CEV verjame:

- 1** Ključno je poudariti, da mora prostovoljstvo potekati v okviru neprofitnih aktivnosti v splošno dobro in korist.
- 2** Organizatorji dogodkov ne smejo pozabiti, da morajo sodelovanje prostovoljcev organizirati v splošno dobro. Če je koncert oziroma festival prepoznavno koristen za širšo skupnost, morajo program prostovoljstva organizirati v sodelovanju z neprofitno organizacijo (civilnodružbeno organizacijo, vladno ali drugo javno ustanovo).

- 
- 3** Neprofitna organizacija, ki angažira prostovoljce, mora zagotoviti spoštovanje etičnih načel prostovoljskega dela, da je prostovoljsko delo dobra izkušnja, da vsi vključeni spoštujejo pravne okvire, da upoštevajo, da prostovoljstvo pomeni dodano vrednost za skupnost, in pri tem upoštevajo in varujejo ključne vrednote, na katerih temelji prostovoljstvo.
  - 4** Za vsako ceno moramo preprečiti, da bi prostovoljske priložnosti na tem področju nadomeščale delovna mesta, in sicer tako, da spoštujemo splošna načela ravnotežja med zaposlenimi in prostovoljcev ter to da prostovoljci k dogodku prispevajo dodano vrednost in ne le znižajo stroške.
  - 5** Organizatorji dogodkov ne smejo pozabiti, da so po definiciji, ki je zapisana v Agendi politike prostovoljstva v Evropi (PAVE)<sup>3</sup>, prostovoljci »ljudje iz različnih skupin [...], ki opravljajo široko paleto nalog [...], ne da bi pričakovali kakšno finančno korist v zameno za svoje delo ali v znak priznanja za svoj prispevek ali dosežek«.
  - 6** Prostovoljce moramo ustrezeno pripraviti na njihove odgovornosti in ustvariti okolje, v katerem bodo drugi cenili njihov prispevek in se bodo do njih vedli spoštljivo.
  - 7** Organizatorji morajo sprejeti ustrezne ukrepe, da izkušnjo prostovoljstva omogočijo tudi finančno šibkejšim, denimo tako, da zagotovijo prevoz, prehrano in nastanitev (kajti pogosto se pričakuje, da bo te stroške plačal prostovoljec sam).
  - 8** Tisti, ki angažirajo prostovoljce za glasbene festivale in koncerte, morajo zagotoviti popolno transparentnost glede profitne ali neprofitne narave dogodka. Od organizatorjev morajo zahtevati, da s prostovoljci in tako imenovanimi prostovoljci sklenejo jasen pisni dogovor, v katerem so zapisane njihove pravice in odgovornosti, ki morajo biti skladne z zakonodajo in etiko in načeli prostovoljstva.

---

<sup>3</sup> PAVE Glossary, 2011, p. 44.



VolunteeringCEV



VolunteeringCEV



volunteeringcev



communication@cev.be



[www.europeanvolunteercentre.org/](http://www.europeanvolunteercentre.org/)



Centre for European Volunteering

CEV | Centre for European Volunteering  
Avenue des Arts 7/8  
Brussels 1210 - Belgium



EVROPSKA  
**SOLIDARNOSTNA**  
ENOTA



Evropa za  
državljanje

